

הוסף ע"י סוכל עיני הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף קע"ד ע"א

ערב האומר למלוה בלשונות דלהלן, האם הוא ערב רגיל או ערב קבלן?

לרב ³	לרב חסדא ²	לרב הונא ורב יצחק ¹	
ערב	ערב	ערב	הלוה ואני ערב
ערב	קבלן	ערב	הלוה ואני פורע
ערב	קבלן	ערב	הלוה ואני חייב
ערב	קבלן	ערב	הלוה ואני נותן
קבלן	קבלן	קבלן	תן לו ואני קבלן
ערב	קבלן	קבלן	תן לו ואני פורע
ערב	קבלן	קבלן	תן לו ואני חייב
קבלן ⁴	קבלן	קבלן	תן לו ואני אתן
ערב	קבלן	קבלן	הלוה ואני קבלן
ערב	קבלן	ערב	תן לו ואני ערב

מי שמת ופרע הערב את חובו, האם מוציא הערב חובו מהיתומים הקטנים?

כשלא הודה החייב קודם מותו	כשהודה החייב או שמת בנדוי	
אינו מוציא	אינו מוציא	לרב פפא ⁵
אינו מוציא ⁶	מוציא ⁷	לרב הונא בריה דרב יהושע

¹ בשני המקרים האחרונים המנויים כאן איכא איבעיא בגמי', ופשטה רב יצחק, ובאמת שאין הוכחה בזה מה סובר רב הונא, וכן אין הוכחה מה סובר רב יצחק בשמונת המקרים שהזכיר רב הונא, מ"מ ממהלך הסוגיא נראה שהם אינם חולקים.

² רב חסדא אמר כולן לשון קבלנות הן, בר מהלוהו ואני ערב.

³ רבא אמר כולן לשון ערבות הן, בר מתן לו ואני נותן. וכתב רשב"ם בד"ה בר מתן לו וכו', שכל שכן תתן לו ואני קבלן, שהוא יותר מפורש שהוא קבלנות.

⁴ בדין זה סבר מר בר אממר שכשאמר הערב כן הוא יותר מערב קבלן, והוא כנושא ונותן שאין לו על הלוה כלום רק על הערב. ודחה רב אשי, שאינו כן עד שישא ויתן ביד להדיא.

⁵ ס"ל לרב פפא דפריעת בעל חוב מצוה, ויתמי קטנים אינם בני מעיבד מצוה ולכך הם פטורים.

⁶ ס"ל דיתמי בני מעיבד מצוה ניהו, אלא שלא גובה מהם דחיישינן שמא אביהם התפיס לו צררי.

⁷ הנה בשני אופנים אלו אין לחשוש לצררי כלל, ולכך לר"ה גובה מהיתומים ממקרקעי. אמנם כתב הרשב"ם בסד"ה רב הונא, שבזמן הזה דינן לגבות אפי' ממטלטלי, כמו שמצינו שתקנו הגאונים בכתובת אשה שתגבה ממטלטלי, וכדי שלא תנעול דלת בפני לווים.

הוסף ע"י סוכל עיני הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

בבא בתרא דף קע"ד ע"ב

**אליבא דרב פפא שפריעת בעל חוב מצוה, האם היתומים צריכים לפרוע לחוב אביהם?
[תד"ה ואם בעמ' א']**

במלוה על פה	במלוה בשטר	
אינם צריכים	צריכים ⁸	לרשב"ם ור"ח
אינם צריכים	אינם צריכים ⁹	לר"י בתוס'

מי שלוה מעכו"ם, וקדם הערב ופרעו לעכו"ם, האם חיישינן לצררי שלא יגבה מהיתומים או לא?

לר"י בתוס'	למ"ד דחיישינן לצררי	למ"ד דלא חיישינן לצררי
לרב אשי	אינו גובה	גובה
לרב מרדכי	גובה ¹⁰	אינו גובה ¹¹

ערב או קבלן המשתעבדים לכתובה או לבע"ח, בכה"ג שאין לבעל או ללווה נכסים, האם חל?

בבעל חוב	בכתובה	
מ"ר סבר: משתעבד ומ"ר סבר: אינו משתעבד	אינו משתעבד ¹²	ערב
משתעבד	מ"ר סבר: משתעבד ומ"ר סבר: אינו משתעבד ¹³	קבלן

⁸ הנה רשב"ם רמז זאת בב' מקמות, האחד: בעמ' א' בד"ה פריעת בע"ח מצוה, כתב רשב"ם וז"ל: הערב נעשה עתה בע"ח ומלוה על פה הוא וכו', מבואר שאם היה מלוה בשטר כן היו חייבים. וכן בעמ' ב' פירש רשב"ם בד"ה דלהכי, שהטעם שמודה רב פפא באופן שכתב המלוה בשטר התקבלתי לערב, דלא אמרינן הכא מצוה אלא חוב, ומוטלת עליהם לפרוע בעל כרחם, ע"כ. והיינו כיון שכתב לו כן נעשה כלפי הערב מלוה בשטר ולא הוי מצוה אלא חוב. וכן בתד"ה ואם, כתבו דבר זה בפירוש ובאורך, והביאו שכן כתב רבינו חננאל, דאלימ משום דהוי בשטרא.

⁹ ע"י בתוס' הני"ל באורך, שכתבו להוכיח מסוגיא דערכין, דמחלוקת רב פפא ורב הוא גם כשיש שטר, ושס"ל לרב פפא שהיות ופריעת בע"ח מצוה ויתומים קטנים לאו בני מעיבד מצוה נינהו ואינם צריכים לפרוע. אמנם כשכתב הלוח (כן הוא פירוש התוס' וע"י בתוס' רא"ש) בשעת כתיבת השטר התקבלתי מן הערב, גם רב פפא מודה ששעבד לו נכסיו לזה שיוכל לגבות מן היתומים.

¹⁰ ס"ל דאף שבעלמא חיישינן לצררי, כאן לא יתן הלווה למלוה העכו"ם צררי, כי יודע שילך ויפרע עוד הפעם מן הערב.

¹¹ ס"ל דאפי' למ"ד שלא חיישינן בעלמא לצררי, הכא חיישינן שהתפיס צררי לערב בעצמו, דכיון שדרך העכו"ם לגבות מהערב תחילה, אם לא היה מתפיס לו הלווה לערב צררי לא היה מסכים להיות ערב.

¹² וזה אפי' אם היה נכסים לבעל בתחילה גם לא משתעבד, היות שכל כוונת הערב היא רק לזווגם ואינו מתכוין לפרוע את כתובתה. וגם אין בזה הפסד לאשה, דניחא לה, דטב למיטב טן דו.

¹³ אמנם אב אצל בנו גם למ"ד הזה משתעבד.